

Λεξιπόντιξ

Πρόγραμμα Θεραπείας Τραυλισμού
για Παιδιά Σχολικής Ηλικίας

Τόμος I: Διερευνητική Διαδικασία

Γιώργος Φούρλας

Θεραπευτής Λόγου & Ομιλίας
Εξειδικευμένος Θεραπευτής Διαταραχών Ροής Ομιλίας

Δημήτρης Μαρούσος

Θεραπευτής Λόγου & Ομιλίας
Εξειδικευμένος Θεραπευτής Διαταραχών Ροής Ομιλίας

Κωνσταντάρας
Ιατρικές Εκδόσεις

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά το Ν.2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν.2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν.100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

COPYRIGHT © 2018 ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Λεξιπόντιξ

Πρόγραμμα Θεραπείας Τραυλισμού
για Παιδιά Σχολικής Ηλικίας
Τόμος Ι: Διερευνητική Διαδικασία

ISBN: 978-960-608-019-7

ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μαυρομιχάλη 2-4, Αθήνα, 10679
Τηλ.: 210.3635343
Fax.: 210.3628173

e-mail: medbooks@hol.gr
info@konstadaras.gr
www.konstadaras.gr

Δημιουργικό: **Α. ΜΕΪΜΑΡΟΓΛΟΥ** www.citycreative.gr
Εκτύπωση: **ΣΤ. ΚΟΤΣΑΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.**

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες **xi**

Πρόλογος **xiii**

Κεφάλαιο 1: **Εισαγωγή 1**

Κεφάλαιο 2: **Το Πρόγραμμα Λεξιπόντιξ 9**

- 2.1.** Λογοθεραπεία: μέρος του προβλήματος ή μέρος της λύσης;
- 2.2.** Το πρόγραμμα Λεξιπόντιξ
- 2.3.** Από το απειλητικό ποντίκι στο φιλικό κατοικίδιο
- 2.4.** Η θεραπευτική στόχευση
- 2.5.** Δομή και περιεχόμενο προγράμματος Λεξιπόντιξ
- 2.6.** Φάση Καλλιέργειας Ετοιμότητας Συμμαχίας (ΦαΚΕΣ)
- 2.7.** Θεωρητικό πλαίσιο προγράμματος Λεξιπόντιξ
- 2.8.** Η Βραχεία Θεραπεία Εστίασης στη Λύση
- 2.9.** Οι Θεραπευτικές Συμμαχίες στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ – Μπλε Εργαλεία
- 2.10.** Η Γνωσιακή Συμπεριφορική Θεραπεία στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ – Κόκκινα Εργαλεία
- 2.11.** Ο έλεγχος ροής ομιλίας στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ – Κίτρινα Εργαλεία
- 2.12.** Λεξιπόντιξ – Η μετακίνηση της Συμμαχίας προς το επιθυμητό της μέλλον

Κεφάλαιο 3: **Χάρτης Διατύπωσης 21**

- 3.1.** ICF: Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας και της Υγείας
  - 3.1.1.** Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης ICF
  - 3.1.2.** Δομή και περιεχόμενο του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης ICF
- 3.2.** Τραυλισμός και Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης ICF
  - 3.2.1.** Περιγραφή της εμπειρίας του προσώπου που τραυλίζει στη βάση του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης ICF
  - 3.2.2.** Η εφαρμογή του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης ICF στον τραυλισμό

- 3.3.** Πρόγραμμα Λεξιπόντιξ: Διερεύνηση Επικοινωνιακής Λειτουργικότητας και Χάρτης Διατύπωσης
  - 3.3.1** Ομάδες Παραγόντων στον Χάρτη Διατύπωσης
- 3.4.** Προς την Επικοινωνιακή Αναδόμηση

Κεφάλαιο 4: Περιγραφή Διερευνητικής Διαδικασίας 43

- 4.1.** Κλινικό πλαίσιο της Διερευνητικής Διαδικασίας
  - 4.1.1.** Η σχέση θεραπευτή-πελάτη
  - 4.1.2.** Η αξιοποίηση του δυναμικού του πελάτη και του συστήματός του
  - 4.1.3.** Η πίστη του πελάτη στην αποτελεσματικότητα της θεραπευτικής συνεργασίας
  - 4.1.4.** Επιλογή κλινικών εργαλείων και πρακτικών διερευνημένης κλινικής αποτελεσματικότητας
  - 4.1.5.** Συλλογή Δεδομένων: Διερευνητικά Εργαλεία - Έντυπα - Διάρκεια
- 4.2.** Πλάνο Διερευνητικής Διαδικασίας
  - 4.2.1.** Αρχική τηλεφωνική επικοινωνία
  - 4.2.2.** Πρώτη Διερευνητική Συνάντηση
  - 4.2.3.** Δεύτερη Διερευνητική Συνάντηση
  - 4.2.4.** Επεξεργασία αποτελεσμάτων και σύνταξη Χάρτη Διατύπωσης
  - 4.2.5.** Τρίτη Διερευνητική Συνάντηση – Διατύπωση
  - 4.2.6.** Ειδικές περιπτώσεις

Κεφάλαιο 5: Περιγραφή Διερευνητικών Εργαλείων (ΠεδΕ) 59

- Συνέντευξη Οικογένειας
- Συνέντευξη Γονέων
- CAT
- OASES-S
- Βιντεοσκόπηση Αλληλεπίδρασης Γονέα - Παιδιού
- Palin Parent Rating Scales
- Ερωτηματολόγιο Γονέων (Δημογραφικές Πληροφορίες & Σωματική Λειτουργία)
- Συνέντευξη Παιδιού
- Συναισθηματογραφία
- Πρωτόκολλο Διερεύνησης Σωματικής Λειτουργίας
- Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτικού

Κεφάλαιο 6: Από τον Χάρτη Διατύπωσης στο Πρόγραμμα Θεραπείας-Παράδειγμα 71

- 6.1.** Πληροφορίες αρχικής τηλεφωνικής επικοινωνίας
- 6.2.** Πληροφορίες Διερευνητικής Διαδικασίας και Χάρτης Διατύπωσης
- 6.3.** Σωματική Λειτουργία
- 6.4.** Αντίκτυπος στη Ζωή του Παιδιού
- 6.5.** Ατομικοί Παράγοντες
- 6.6.** Περιβαλλοντικοί Παράγοντες
- 6.7.** Στόχευση και Πεδία Παρέμβασης – Παραμετροποίηση του προγράμματος Λεξιπόντιξ

Επίλογος 83

Βιβλιογραφία 85

Γλωσσάρι Όρων 91

Παραρτήματα 95

1. Διάγραμμα Εξέλιξης του Προγράμματος Λεξιπόντιξ: Ελάχιστη και Ευέλικτη Δομή
2. Πλάνο Διερευνητικής Διαδικασίας
3. Εναλλακτικά Πλάνα Διερευνητικής Διαδικασίας
4. Πίνακας Εντύπων Διερευνητικών Εργαλείων
5. Χάρτης Διατύπωσης Απεικονιστικός [Δ-01]
6. Χάρτης Διατύπωσης Περιγραφικός [Δ-02]
7. Χάρτης Διατύπωσης Κενός [Δ-03]
8. Συνέντευξη Οικογένειας [Δ-04]
9. Συνέντευξη Γονέων [Δ-05]
10. Ερωτηματολόγιο Γονέων (Δημογραφικές Πληροφορίες & Σωματική Λειτουργία) [Δ-06]
11. Έντυπο Γονικής Συναίνεσης [Δ-07]
12. Πληροφοριακό Έντυπο Γονέων [Δ-08]
13. Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτικού [Δ-09]
14. Συνέντευξη Παιδιού [Δ-10]
15. Πρωτόκολλο Διερεύνησης Σωματικής Λειτουργίας [Δ-11]
16. Κείμενα Ανάγνωσης [Δ-12]
17. Οδηγίες για την Ποιοτική και Ποσοτική Ανάλυση Δειγμάτων Ομιλίας
18. Συναισθηματογραφία – Παράδειγμα [Δ-13]
19. Κατάλογος Πεδίων Παρέμβασης [Δ-14]
20. Συνέντευξη Συμμαχίας [Δ-15]

Ευρετήριο Διαγραμμάτων, Εικόνων, Πινάκων 157**Ελληνική Ορολογία – Μετάφραση στα Αγγλικά 159****Αγγλική Ορολογία – Μετάφραση στα Ελληνικά 166****Πιστοποιημένη Εκπαίδευση στο Πρόγραμμα Λεξιπόντιξ 173****Συγγραφείς 175****Κλινικοί και ερευνητές αναφέρονται στο πρόγραμμα Λεξιπόντιξ 177**

Εισαγωγή

Εισαγωγή

Ο τραυλισμός δυσχεραίνει την Επικοινωνιακή Λειτουργικότητα. Παιδιά σχολικής ηλικίας που τραυλίζουν μπορεί να βιώνουν, εξαιτίας του τραυλισμού τους, στιγμές επικοινωνιακής αποτυχίας. Στο βίωμα του τραυλισμού και τις προβλέψιμες, από την προηγούμενη εμπειρία, συνέπειές του αρχίζουν να αναπτύσσουν Αυτόματες Αρνητικές Σκέψεις και Πεποιθήσεις. (De Nil & Brutten, 1991a· 1991b· Hylebos & Peleman, 2000· Vanryckeghem & Brutten, 1997). Σκέψεις και Πεποιθήσεις που έχουν να κάνουν με την εικόνα τους τη στιγμή του τραυλισμού («δείχνω σαν χαζός, ακούγομαι παράξενος»), με το πώς αντιδρούν οι άλλοι στον τραυλισμό («θα με κοροϊδέψουν, θα συζητούν για μένα πίσω από την πλάτη μου») ή με το τι σκέφτονται οι άλλοι τη στιγμή του τραυλισμού («θα νομίζουν ότι είμαι παράξενος, θα νομίζουν ότι είμαι βλάκας»). Δυσάρεστα, αρνητικά συναισθήματα, όπως ντροπή, φόβος, άγχος, απογοήτευση, συνοδευόμενα από σωματικές αντιδράσεις ανησυχίας, όπως κοκκίνισμα, σφίξιμο, ταχυκαρδία, ενεργοποιούνται σαν αποτέλεσμα των αρνητικών, μη βοηθητικών, αυτόματων σκέψεων που συνοδεύουν τη στιγμή του τραυλισμού. Σαν αντίδραση στις δυσάρεστες προβλέψεις και τα έντονα συναισθήματα που τις συνοδεύουν, τα παιδιά που τραυλίζουν μεταβάλλουν τη συμπεριφορά τους, για να αντισταθμίσουν την αρνητική εμπειρία και να διαχειριστούν το αίσθημα απειλής και έντονης συναισθηματικής φόρτισης. Πιέζουν το στόμα τους να βγάλει τη λέξη, αλλάζουν λέξεις,

αφήνουν τους άλλους να μιλήσουν εκ μέρους τους ή δεν μιλούν καθόλου. Και αυτές οι αντισταθμιστικές συμπεριφορές, που παροδικά εκλαμβάνονται ως 'επιτυχία' γιατί 'σώζουν την κατάσταση', στην πραγματικότητα λειτουργούν σαν μοχλός ενίσχυσης του φόβου επικείμενων στιγμών τραυλισμού. Για παράδειγμα, αν ένα παιδί αποφασίσει να μη μιλήσει στην τάξη επειδή φοβάται ότι θα τραυλίσει και θα το κοροϊδέψουν, ανακουφίζεται παροδικά με την αποφυγή συμμετοχής, αλλά ποτέ δεν μαθαίνει αν ο φόβος του θα επιβεβαιωνόταν ή αν θα ήταν σε θέση να τον διαχειριστεί και να μιλήσει αποτελεσματικά. Ενεργοποιείται και εδραιώνεται ένας φαύλος κύκλος σκέψεων, συναισθημάτων, σωματικών αντιδράσεων και συμπεριφορών, που τροφοδοτεί, πολλαπλασιάζει και ενισχύει τις αρνητικές -μη βοηθητικές- σκέψεις και συναισθήματα, οδηγώντας σε όλο και περισσότερο επικοινωνιακά αναποτελεσματικές και δυσλειτουργικές συμπεριφορές.

Οι γονείς αντιδρούν στη δική τους εμπειρία σε σχέση με τον τραυλισμό του παιδιού τους. Ακούγοντας το παιδί τους να τραυλίζει και να δυσκολεύεται στην επικοινωνία, ενεργοποιούν τις δικές τους Αυτόματες Αρνητικές Σκέψεις («έπρεπε να το είχα πάει σε ειδικό», «δεν θα φτάσει ποτέ στη ζωή του εκεί που μπορεί να φτάσει», «θα πέσει θύμα εκφοβισμού», «θα απομονωθεί από τις παρέες») που τους τροφοδοτούν με αρνητικά συναισθήματα ενοχής, απελπίσας, άγχους, απογοήτευσης και καταλήγουν στο να αλλάζουν τον τρόπο που αλληλεπιδρούν με το παιδί τους, εξαιτίας του γεγονότος ότι τραυλίζει (Neimeyer,

■ **Εικόνα 1-2:** Σοφοί άνδρες χωρίς όραση προσπαθούν να αναγνωρίσουν έναν ελέφαντα. Ινδικός μύθος.
 Πηγή: Wikipedia - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blind_men_and_elephant2.jpg

στενού συστήματος της οικογένειας και κοινωνικών συστημάτων (σχολείο, παρέες) του ευρύτερου περιβάλλοντος. Ανοίγει, επίσης, τον δρόμο για τη συμμετοχή των γονέων στη θεραπεία του παιδιού και τον μετασχηματισμό των δικών τους Γνωσιακών Κύκλων. Τελικός σκοπός, η Επικοινωνιακή Αναδόμηση (Fourlas & Marousos, 2014· 2015). Δηλαδή, το παιδί που τραυλίζει (α) να αναδομήσει τον επικοινωνιακό του ρόλο («μπορώ να επικοινωνώ αποτελεσματικά») (β) να αναπροσδιορίσει την έννοια της επικοινωνιακής 'αποτυχίας' ή 'επιτυχίας' («πήρα αυτό που ήθελα και τραύλισα») (γ) να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της επικοινωνιακής περίπτωσης με τρόπο λογικό (με νόημα) και λειτουργικό («κάνω την τεχνική Αεροπλανάκι, για να βοηθηθώ να ξεκινήσω την πρόταση στην ανάγνωση στην τάξη»).

Στο γνωστό παραδοσιακό παραμύθι των χωρών της Ινδικής χερσονήσου, όπου σοφοί άνδρες χωρίς όραση προσπαθούν ψηλαφίζοντας να αναγνωρίσουν τι είναι ένας ελέφαντας, αναδεικνύονται οι περιορισμοί της μονόπλευρης και κατακερματισμένης οπτικής (Εικόνα 1-2). Ένας αναγνώρισε στον ελέφαντα έναν βράχο, άλλος -αγγίζοντας το πόδι- ένα κούτσουρο κι άλλος -αγγίζοντας την ουρά- ένα φίδι. Στην ιστορία της θεραπείας τραυλισμού υπάρχει συσσωρευμένη εμπειρία από την κατακερματισμένη οπτική της διαταραχής. Χαρακτηριστική εκπρόσωπος αυτής της οπτικής, η εμμονή στις τεχνικές ομιλίας και στην απόλυτη ευφράδεια. Το πρόγραμμα Λεξιπόντιξ, προκειμένου να διατηρήσει διαφορετική, ολιστική στάση, αναζήτησε ως σχήμα αξιολόγησης ένα θεωρητικό πλαίσιο ερμηνείας και περιγραφής

της συνολικής εμπειρίας του τραυλισμού. Το πλαίσιο αυτό θα έπρεπε να περιγράφει με ικανοποιητικό τρόπο τη συνολική εμπειρία του τραυλισμού, αλλά και να ερμηνεύει την ιδιαίτερη, μοναδική και πολυεπίπεδη εμπειρία κάθε ενός προσώπου που τραυλίζει. Θα έπρεπε επίσης, να οργανώνει την περιγραφή της συνολικής εμπειρίας με τρόπο που να αναδεικνύονται οι ιδιαίτερες ανάγκες παρέμβασης.

Υιοθετήθηκε το Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας και της Υγείας (ICF, International Classification of Functioning, Disability and Health) του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας (World Health Organization [WHO], 2001). Το σύστημα αυτό έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως από ερευνητές και κλινικούς (Ma, Threats & Worrall, 2008) και έχει αξιοποιηθεί σαν εργαλείο στη διαδικασία αξιολόγησης και παρέμβασης επικοινωνιακών διαταραχών και διαταραχών λόγου στα παιδιά, μεταξύ των οποίων οι φωνολογικές διαταραχές (McLeod & McCormack, 2007), οι γλωσσικές διαταραχές (Μαρούσος & Μαρούσου, 2015· 2016· Westby, 2007) και ο τραυλισμός (Yaruss & Quesal, 2004). Για τις ανάγκες του προγράμματος Λεξιπόντιξ μελετήθηκε σε βάθος το Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης ICF, καθώς και η προσαρμογή του στον τραυλισμό από τους Yaruss και Quesal (Yaruss & Quesal, 2004). Επίσης, αξιοποιήθηκε η κλινική εμπειρία και οι απόψεις κλινικών που ειδικεύονται στον τραυλισμό και ερευνητών που εργάζονται σε πεδία μελέτης παραγόντων που εμπλέκονται στις διαταραχές ροής, όπως είναι για παράδειγμα η ιδιοσυγκρασία, οι γλωσσικές δεξιότητες και οι επιτελικές λειτουργίες. Ως αποτέλεσμα

φει την ανθρώπινη λειτουργικότητα και τους περιορισμούς της. Η εφαρμογή της στον τραυλισμό μετακινεί τον φακό εστίασης στην Επικοινωνιακή Λειτουργικότητα του προσώπου που τραυλίζει, με κατεύθυνση προς τη βέλτιστη δυνατή ποιότητα ζωής. Το Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης ICF παρέχει φιλοσοφικό και επιστημονικό πλαίσιο θεώρησης του τραυλισμού, ολιστική και ταυτόχρονα πολύπλευρη ανάλυση της εμπειρίας του προσώπου που τραυλίζει και κοινή γλώσσα επικοινωνίας. Μπορεί να αξιοποιηθεί ως πλαίσιο διερεύνησης της Επικοινωνιακής Λειτουργικότητας του προσώπου που τραυλίζει, έτσι ώστε να αναδείξει τομείς διερεύνησης και να πλαισιώσει την οργάνωση της πληροφορίας.

Το πρόγραμμα Λεξιπόντιξ υιοθετεί το Διεθνές Σύστημα Ταξινόμησης ICF ως πλαίσιο θεώρησης της διαταραχής και ως πλαίσιο οργάνωσης της Διερευνητικής Διαδικασίας. Στη βάση αυτού του πλαισίου σχεδιάστηκε για τους σκοπούς του προγράμματος ο Χάρτης Διατύπωσης (Εικόνα 3-3), (Foullas & Marousos, 2015). Ο Χάρτης Διατύπωσης αποτυπώνει τη συνολική εμπειρία του τραυλισμού και χρησιμο-

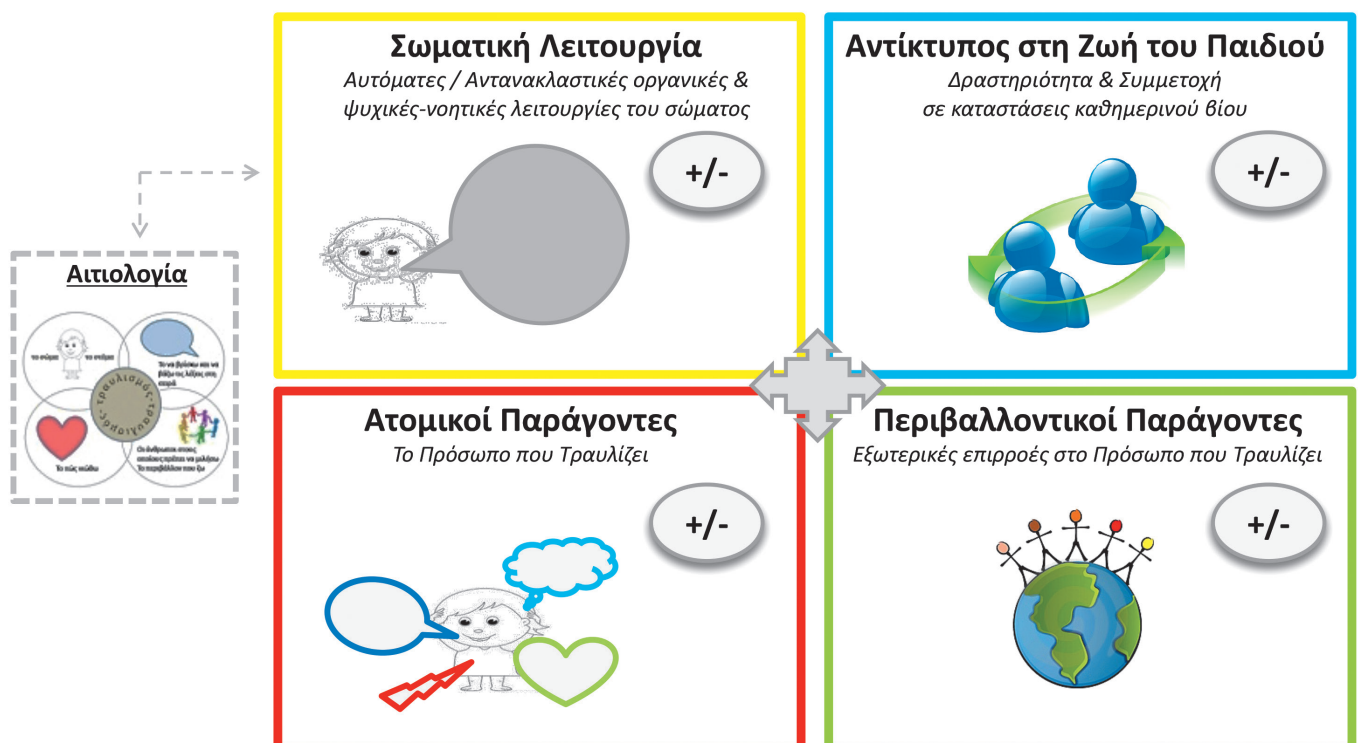
ποιείται κλινικά στη διερεύνηση της Επικοινωνιακής Λειτουργικότητας των παιδιών σχολικής ηλικίας που τραυλίζουν. Δημιουργήθηκε για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες αξιολόγησης του προγράμματος Λεξιπόντιξ, ακολουθεί τη δομή και το περιεχόμενο του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης ICF και του προτεινόμενου από τους Yaruss και Quesal (Yaruss & Quesal, 2004) μοντέλου, αλλά συμπεριλαμβάνει και τις απαραίτητες λειτουργικές τροποποιήσεις, με στόχο την αξιοποίηση του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης ICF ως σχήματος κλινικής διερεύνησης.

Ο Χάρτης Διατύπωσης αξιοποιεί την εννοιολογική δομή του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης ICF, αλλά όχι την αλφαριθμητική του κωδικοποίηση. Ακολουθεί τις αρχές αυτού του παγκόσμιου βιοψυχοκοινωνικού μοντέλου και προσδιορίζει την Επικοινωνιακή Λειτουργικότητα του παιδιού που τραυλίζει εξετάζοντας διαφορετικές Ομάδες Παραγόντων που εμπλέκονται στον τραυλισμό ενός παιδιού σχολικής ηλικίας (8-12 ετών). Λειτουργεί πέραν του ιατρικού μοντέλου, σε μία περισσότερο ολιστική οπτική.

Ο Χάρτης Διατύπωσης διευκολύνει την καταγρα-

Χάρτης Διατύπωσης

(στη βάση του Διεθνούς Συστήματος Ταξινόμησης (ICF) του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας)

■ **Εικόνα 3-3:** Χάρτης Διατύπωσης (Foullas & Marousos, 2015)

Σκοπός

Διατύπωση προσδοκίας & ανάδειξη Στρατηγικών Διαχείρισης

Συνέντευξη Οικογένειας

Φούρλας & Μαρούσος (2018)

[Δ-04]

Χρόνος: 10΄

Συμμετέχουν

1η μέρα

Περιγραφή

Σύντομη συνέντευξη, κατά την οποία το παιδί και οι γονείς απαντούν σε ερωτήσεις του θεραπευτή, διατυπώνοντας την προσδοκία τους από τη λογοθεραπεία. Αναδεικνύονται Στρατηγικές Διαχείρισης της εμπειρίας του τραυλισμού. Η συνέντευξη διενεργείται στην έναρξη της 1ης Διερευνητικής Συνεδρίας. Οι απαντήσεις καταγράφονται στο έντυπο.

Σκεπτικό

Διατυπώνοντας τις προσδοκίες της, στην έναρξη της Διερευνητικής Διαδικασίας, η οικογένεια αναλαμβάνει πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπό εδραίωση Θεραπευτική Συμμαχία.

Τα μέλη της οικογένειας, αναστοχαζόμενα ως προς το 'επιτυχημένο τους παρελθόν', αυτό που ήδη συμβαίνει (ή κάνουν) και βοηθά:

- Ενδυναμώνονται
- Αναζητούν και εντοπίζουν επιτυχημένες συμπεριφορές διαχείρισης που μπορεί να εξελιχθούν σε Στρατηγικές.

Περιεχόμενο –Μέρη

Τρεις (αριθμημένες) ερωτήσεις:

1. Ερώτηση Προσδοκίας
2. Ερώτηση Κλίμακας
3. Ερώτηση Στρατηγικών

Τρόπος χορήγησης

Στο έντυπο η κάθε ερώτηση επαναλαμβάνεται, καθώς οι ίδιες ερωτήσεις απευθύνονται και στους γονείς (αρχικά) και το παιδί (στη συνέχεια).

Δίπλα στην αριθμηση υπάρχει σήμανση που προσδιορίζει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται η ερώτηση:

- ☺☺ Η ερώτηση απευθύνεται στους γονείς.
- ☺ Ο Η ερώτηση απευθύνεται στο παιδί.

Συμβουλές

Στην 3η ερώτηση (Στρατηγικών), ο θεραπευτής δίνει χρόνο, επιμένοντας στην ερώτηση «Τι άλλο;», προκειμένου να πάρει όσο το δυνατόν περισσότερες απαντήσεις από τους γονείς.

Επεξεργασία Δεδομένων και Αποτελέσματα

Οι απαντήσεις καταγράφονται με τις ακριβείς εκφράσεις / λόγια των μελών της οικογένειας και καμία επεξεργασία των δεδομένων δεν προβλέπεται.

Σύνδεση με τον Χάρτη Διατύπωσης

Προσδοκίες Γονέων → Περιβαλλοντικοί Παράγοντες

Προσδοκία Παιδιού → Ατομικοί Παράγοντες

Πληροφορία Κλίμακας & Στρατηγικές → Ατομικοί Παράγοντες

→ Περιβαλλοντικοί Παράγοντες

→ Αντίκτυπος στη Ζωή του Παιδιού

Άλλες πληροφορίες που ενδεχομένως προκύψουν ταξινομούνται στην Ομάδα Παραγόντων όπου αντιστοιχούν.

Παραρτήματα

Παράρτημα 1.	Διάγραμμα Εξέλιξης του Προγράμματος Λεξιπόντιξ: Ελάχιστη και Ευέλικτη Δομή	97
Παράρτημα 2.	Πλάνο Διερευνητικής Διαδικασίας	99
Παράρτημα 3.	Εναλλακτικά Πλάνα Διερευνητικής Διαδικασίας	101
Παράρτημα 4.	Πίνακας Εντύπων Διερευνητικών Εργαλείων	103
Παράρτημα 5.	Χάρτης Διατύπωσης Απεικονιστικός [Δ-01]	105
Παράρτημα 6.	Χάρτης Διατύπωσης Περιγραφικός [Δ-02]	107
Παράρτημα 7.	Χάρτης Διατύπωσης Κενός [Δ-03]	109
Παράρτημα 8.	Συνέντευξη Οικογένειας [Δ-04]	111
Παράρτημα 9.	Συνέντευξη Γονέων [Δ-05]	113
Παράρτημα 10.	Ερωτηματολόγιο Γονέων (Δημογραφικές Πληροφορίες & Σωματική Λειτουργία) [Δ-06]	119
Παράρτημα 11.	Έντυπο Γονικής Συναίνεσης [Δ-07]	121
Παράρτημα 12.	Πληροφοριακό Έντυπο Γονέων [Δ-08]	123
Παράρτημα 13.	Ερωτηματολόγιο Εκπαιδευτικού [Δ-09]	127
Παράρτημα 14.	Συνέντευξη Παιδιού [Δ-10]	129
Παράρτημα 15.	Πρωτόκολλο Διερεύνησης Σωματικής Λειτουργίας [Δ-11]	135
Παράρτημα 16.	Κείμενα Ανάγνωσης [Δ-12]	141
Παράρτημα 17.	Οδηγίες για την Ποιοτική και Ποσοτική Ανάλυση Δειγμάτων Ομιλίας	143
Παράρτημα 18.	Συναισθηματογραφία – Παράδειγμα [Δ-13]	149
Παράρτημα 19.	Κατάλογος Πεδίων Παρέμβασης [Δ-14]	151
Παράρτημα 20.	Συνέντευξη Συμμαχίας [Δ-15]	153